

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési di-
jak küldendők.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Felolvasó szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évi 4 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 3 fillér.

Megjelenik minden Vasárnap reggel

Árpádváros.

Budapest. 1909, febr. 20.

Aki megfogja írni majd alapos kutatások után és őszinte meggyőződés hangján Magyarország történetét, ennek a nemzetnek két jellemvonásáról nem feledkezhet meg.

A hálátlanságról és az irigységről, amely bűnök minden üdvös alkotásnak sírját ásták és ezt az örök Igazság bosszuló keze mindig azzal büntette őket, hogy nyomban, minden pokoli kancutság által engedték magukat eszközül felhasználítani, s mint a zsidó példabeszéd mondja, „fejükre rakták a tüzet”.

Nem kellett nagyobb hálátlanságot keresnünk a világtörténelemben, mint amit Hunyadi Jánossal szemben elkövettek — mikor tüntetőleg, halálára, bukására szövetkeztek a Nándor-fehérvári esata alkalmával, s aztán fiait igyekeztek verpadra hurcolni azért, hogy megmentette a nemzetet (akkor csak a főurak és nemesek képezték a nemzetet) a végpusztulástól — ez volt a nemzet hálája.

A szegény nép két ízben a gondviselés akaratából, (mely a világot kormányozza) meg aka-

dályozta ezt az ördögi tervet, legalább részben Nándorfehérvárnál ugyanis a szegény jobbágyak oly óriási számban gyülekeztek a keresztényvilág legnagyobb hőséneke zászlója alá, hogy az oszmán világalomnak majdnem száz évig elvette hódító kedvét Európában.

A legnagyobb keresztény hős ekkor kötötte fiainak lelkére, halálós ágyán szeressék, védjék a szegény jogtalan munkás magyar népet; az ő lelkéből fogamzott meg akkor a népszerető, magyar szocializmus eszméje, amelyet lángeszű fi, nagy Mátyás uralkodásának alapelvevé tett a dolyfős, rideg, embertelen rendi alkotmány kultusza helyett. És ezért hálátlan nemzete az ő összes törvényeit kitérőlte a Corpus jurisból Werbőczy ügyvéd tanácsára.

A sors, az örök igazság rettenetes komikummal bosszulta meg magát a nemzetet, mert elvetvén a lángeszű államférfi szociálpolitikai elveit, nemesak kimaradt a művelt államok sorából, holott a legelső lett volna ezzel az elvvel, hanem irigysége és hálátlansága folytán hol a német, hol a francia, szociálpolitikai dogmák, hol a török, hol a római egyházi állam üzleti érdekeiért pazarolta vérét és vagyonát, hanem ennek tetejébe

pedig kialakult Magyarországon egy tipikus kaszt, a nyuzó fiskálisok kasztja, (a humanus ügyvédek mellett) amely Werbőczy szellemét követve többet ártott a népnek, mint a német, olasz, tatár ellenség együttvéve. Így büntette az Isten a hálátlan nemzetet.

Mikor a Hunyadiak ellen elkövetett hálátlanságról ejtünk szót akiknek egyszer mégis adott elég tételt a nép nagy Mátyás királyválasztása alkalmával — mit szóljunk akkor a még fölhabortott hálátlansághoz, amelyet a honalapító emlékével szemben maga a nép is, az egész nemzet 1000 év óta élkövet?

Érdemel-e jobb sorsot az örökigazságtól egy nemzet, amely még nevét is alig becsüli meg honalapító hőséneke? Nem érdemel jobb sorsot.

Van Erzsébet város, Károlyváros, van Szabolcs megye, van Bács megye stb. van egy pár ezer Rókus nevű magyar hazafi az alföldön, akik nevetnek azon, hogy ha az idegen, vagy a felvidéki ember csodálkozik rajta, hogy azon a szent helyen, amelyet honalapító Árpád lába taposott, létezhet egy város, amely a szláv Bernigrád a nevet hordja magán. Vagy nem kergeti a csongrádi embernek

T Á R C A.

Az ére-kakas. 4

De ekkor közbe jött valami. A műszaki bizottság megvizsgálta az érekakast és nem volt vele megelégedve. Rögtön hívták Barnabás urat és Harmatos Gyulát.

— Uraim, a kakas bátsó fele nagyon is alant van, és ez nem maradhat így.

S valóban a madár felemelt fővel, merészen nézett az égre, megvetve mindent, ami e földi.

Ennyi fölfuvalkodott gőg mégsem tűrhette el. Nosza megindult a tanácskozás.

— Tisztelt szakértők! — jelentette az elnök — a fizikai törvény azt tanítja, hogy az egyensúly akként jó létre, ha az illető tárgy egyik fele épp olyan nehéz, mint a másik.

— Helyes, de mit csináljunk, hogy az egyensúlyt helyreállítsuk? — Kérdezte Harmatos Gyula, a vőlegény, aki most is kölvást a szép Paulára gondolt. —

— Le kell valamit reszelni a kakas

farkából. Hadd legyen könnyebb, s akkor majd egyenesen lebeg a madár.

— Inkább nehezsük meg a fejét.

— Meg kell növesztetni a taraját.

— Ugy van, majd lehajtja aztán a fejét a dacos madár.

És a vita mind erősebb hullámokat vetett. A vőlegény közel jutott a kétségbeeséshez. Már-már megállapodtak volna, amikor Harmatos Gyulának mentő gondolata támadt.

— Üres a begye annak a kakasnak?

Mintha villamos ütés érte volna az egész műszaki bizottságot ott, a torony csucsán, mert hát fönn, az álványon folyt a nevezetes vita.

— Kolosszális idea! — Hangzott mindenfelől. Minden homlok a nehéz probléma megoldását hirdette. Valaki nagyon elbizta magát mert már élcelni is mert és hetykén vetette oda:

— Az ez a vaskakas éhes! Szinte hallom, hogy korog a gyomra.

— Tele kell tölteni a begyét ólomsöréttel.

Ez volt a döntés. Paula, a szép menyasszony, könnyes szemekkel fogadta a határozat híret és nyakába borult Har-

matos Gyulának,

— Hát mégis boldogok leszünk nemsokára.

IV.

Még aznap megegették azt néhány kilo ólomdarabkal, hogy az a kakas csak alulról nézve Péter apostol madara ott fenn akkora ám az, mint valami kisebbrendű strucc.

Az Archimedes összes tudományával keresett, lázasan kutatott egyensúlyt végre helyreállították.

A műszaki bizottság feloszlott.

Harmatos Gyula most már sietette a dolgot. Szétszedette a bámulatos gondolat, ezer gerendából, lécből, deszkából összeszerkesztett alkotmányt, mely maga is egy technikai remek. Oh ha megfontolta volna, ha tudta volna, hogy néhány nap múlva mi történik,

Az első huszonegy órában semmi baj sem történt, Kis szélben, nagy szélben mindig derülten, mindig vidáman nézett körül a madár. És Barnabás Timót megengedte, hogy a pap először hirdesse ki Paula és Gyula leendő házasságát. Két hét múlva átadja a templomot és meglesz az esküvő.

arcába a vért a szégyen — hogy annyi kegyelet sincs szívében a honalapító emléke iránt, hogy ezt a szláv uraságoktól levett Csernigrád nevet ledobná magáról és Csongádvárosa lenne a rendezett tanács visszaállítása esetén ebből a magyar városból.

Dr. Hollósy.

— **Meggondolatlanság, tévedés vagy roszakarat.** A m. hó 20-án este ugy 9 óra felé Vadász Károly üzlete, eddig még kinem derített, de minden esetre szerencsétlenség következtében kigyuladt és az egész üzlet, de az egész ház, melék helyiségeivel együtt, kivéve a ház végében elhelyezett temetkezési üzletet porrá égett.

Az épület beszakadt és nemcsak a bolti raktár, hanem Vadász Károly lakásának plafonja is beomlott, minden butora, fehérneműje, ágyneműje benn égett.

Magát, Vadász Károlyt, nejét és gyermekeit csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett megmenteni a már majdnem biztos tűzhaltól, mert a napi fáradalmak után oly mélyen aludtak, hogy pisztoly lövésekkel lehetett csak felkelteni mély álmukból. Azt lehet mondani, hogy majdnem pongyolába bírtak menekülni és igénybe venni a jó szomszédok könyörületességét.

A szerencsétlenség Vadász Károlyt és egész családját azt lehet mondani, koldusbotra juttatta, amennyiben a biztosítási összeg a kár egy harmad részét is alig fedezi. Ki van tehát zárva, hogy a tűz haszonlesésből vagy akár vétkes gondatlanságból ütött volna ki.

Ennek dacára, mint tudjuk, az illetékes hatósági közegek az esetet úgy jelentették be, hogy az *Vétkes gondatlanság következtében történt.*

Hát, hogy honnan merítette az illető bejelentő községi tisztviselő ezt az állítását, amennyiben az indokolást nem ismerjük, nem is tudjuk. De hogy ez az állítás a lehető legvastagabb tévedésen vagy meggondolatlan tulbuzgóságon vagy egyéb más körülményeken alapul, azt határozottan merjük állítani.

Merjük pedig azért, mert még ab-

De egy éjjel igen barátságosan orkán toppant be. Harmatos Gyula éppen a menyasszonyától ment haza. Paula utánna nézett a zárt ablakon. Rettentő vihar tombolt. A vőlegény azonban vidáman haladt el a teljesen kész templom előtt, melynek kakasa fenn vígan forgolódott s a boldog Gyula elbizakodottságában travesztálni kezdte Arany János balladáját.

Sűrű sötét az éj
Dühöng a déli szél,
Az új templom magas
Tornyán az ércakas
Csikorog élesen.

Nevetett a balladai hangulaton, mely oly vidámmá tette, és hozzá tette ma-

ban: — Ez a szél voltaképp északi szél, még pedig gonosz, de mindegy

Felöltöje gallérját a fülére hajtotta, ám azért jól hallotta csikorgást. Rémes, kétségbeejtő, jajveszékelésszerű hangok voltak ezek. Mintha csak a vesztét érezte volna a több száz ólomgolyóval megterhelt kakas.

Másnap, amint a vőlegény kimegy

ban az esetben is, ha a tüzeset csakugyan vétkes gondatlanság miatt történt volna is, azt megállapítani teljes lehetetlenség lenne, amennyiben az épület tetővel együtt leszakadt, mindeu porrá égett és így, ha vétkes gondatlanság történt volna is, annak tökéletesen nyoma vesztett volna.

Csodálatos dolog, hogy alig egy éve ifj. Greskovics Ferencnél vétkes gondatlanságot nem állapítottak meg, holott úgy tudjuk, hogy az illető a tűz kitörése előtt a padlásról jött le és a feleségét folyton ijesztgette, hogy a házat rá gyújtja. Ennek dacára azt hallottuk, hogy az ártatlansági bizonyítványt ki kapta.

De nem állapítottak meg vétkes gondatlanságot Gácsiné üzletének, a keresztény fogyasztási szövetkezet raktárának és legközelebb a Pacher Béla üzletének a leégése alkalmából, csak éppen most, ennek a szegény, és igazán koldusbotra jutott izraelita kereskedőt ért szerencsétlensége után.

Nem elég tehát, hogy a tűz esetnél úgy ő maga, mint az egész családja csak a véletlen folytán menekültek meg a majdnem biztos borzasztó tűzhaltól. Nem elég, hogy a biztosítási összeg a kár egyharmad részét sem fedezi, hanem még ezzel a légből kapott hatósági bejelentés miatt, megakadályozták még azt is, hogy azt a csekély biztosítási összeget a nyomor enyhítésére kezeihez vehetné.

Hát tisztelt uraim! Vajjon meggondolták, mit cselekedtek akkor, midőn ezt a szerencsétlen városult embert így eláztatták? Meggondolták-e, hogy egy családot taszítottak a végső nyomorba ezzel a minden esetre tévedésen alapuló hatósági véleménynyel.

Meggondolták-e, hogy egy családot az inség szélére juttatni, még akkor sem keresztényi erény, ha azok véletlenül — zsidók?

UJDONSÁGOK.

— **Szabad előadás.** Ezen a címen Hódy Gyula országgyűlési képviselő és Tali Ferenc újságíró ma d. e. 11 órakor a piactéren négygyűlést tartanak. Mint a kiadott programból látjuk a szabad-

az utcára, látja, hogy egész tömeg ember szállta meg a templom előtti tért. Mi történt? Ur isten mi ez? Fölnéz a ma gasba, ahová ezer szem pillantott.

— Szent Isten, hát megint felbomlott az egyensúly? Mint az örült futott Barnabás Timóhoz. Ott volt szobájában Paula is.

Végünk van! — Kiáltott Harmatos Gyula. Már megint el kell napolnunk az esküvőt. Hiába tömtük a kakast, akár valami ludat. Most áll csak ferdén. Csúfsága a városnak.

— Elferdült a kakas?

— A rud. A rud. Arra nem is gondoltunk, A kakas megáll emberül, de mert nehezebb lett a madár, hát nem bírta a gyöngye vasrud.

Após meg vő, meg Paula is azonnal kiestek a szerencsétlenség színelyére...

(Vége.)

előadás éle a szociáldemokrata párt ellen irányul. Hogy nem valami radikális irányu lesz, azt abból is következtetjük, mert az engedély a piac-terre van megadva. Holott a demokrata pártok osakis a „Szivák-terre“ vagy a dísznö piacra szoktak engedélyt kapni. Mindazonáltal, ha az ugynevezett Szabad előadás éle a demokrata pártok ellen irányul, felhívjuk elvtársainkat, hogy békében halgassák végig a négygyűlést, tartózkodjanak a megzavarásától, ha csak arra tulságosan provokálva nem lesznek. As eszmét elnémitani ugy sem lehet!

— **Irodalmi est.** A 'csongrádi izr, Ifjusági önképző Egyesület f. hó 21-én' ma az izr. iskolateremben felolvasó gyűlést tart. Lővy Etelka és Weisz Erzsike szavalnak. Schön Terézke énekét Farkas Balázs kíséri. — A leány nevelésről Dr. Bände Zoltán tart felolvasást. Kezdeté 5 órakor!

— **D. M. K. E. F. hó 28-án lesz a VIII. felolvasó gyűlés a, következő műsossal: 1.) Ének. Előadja: Csukly Kálmán. Kiséri: Farkas Balázs. 2.) A munkácsi rab. Költemény Jókai Mortól. Recitálja: Dr. Dékány Béla. 3.) Az igazságról. Felolvasás. Tartja: Dr. Koncz Mihály. 4.) A lengyelek fehér asszonya. Dráma vázlat Jókaitól. Előadja: Herke Janka. 5.) Adalék a lélektanhoz. Felolvassa: Dr. Bände Zoltán. Kezdeté 4 órakor.**

— **D. E. M. K. E.** A m. vasárnap d. u. tartotta meg a Demke a VII. ik művelési és irodalmi estélyét a „Kaszinó“ díszterme zúfolásig megtelt intelligens közönséggel, kik között a hölgy világ volt díszesen képviselve. Elsőnek Farkas Balázs lépett fel kitűnő magyar hegedűszólójával nagy lelkesesedést keltett. Farkas Balázs különben oly kitűnő tisztasággal kezeli hangszerét, hogy méltó helyet foglal az ország jelesebb hegedűművészei között. Nagy tetszést aratott Komáromi Józsa kisasszony, aki a „Nővér“ című hatásos költeményt szavalta el. Vannai Mariska és Kalmár Illés főkantort gyönyörű magyar dalokat énekelték duettben. Azonban a legnagyobb hatást érte el Solya Gyula főgyűző felolvasása, ki a „Divat és Érkölcs“ című munkáját olvasta fel, melyben különösen a népnél elharapódzott fényűző divatot ostorozta. Természetes, hogy nem kímélte az uralkodó osztályt sem, mert hiszen azok példáj után indul a nép, szóval „fejétől bűdösödik a hal.“

— **Esküvő.** Gyánti István rendőrbiztos és Forgó Magdolna állami tanítónő f. hó 17-én esküdtek egymásnak örök hűséget. Tartós boldogságot kívánunk!

— **Megyebál.** Tegnap tartotta a vármegye évente szokásos bálját a fő és alispánné védnöksége alatt. Mint az előjelek sejtetni engedték, a bál egyike volt a legsikerültebbeknek.

— **Törös-szentmiklós községi téglagyárat épít.** Amíg Csongrádon a község fél a hazai ipartámogatásától és sem a borértékesítő, sem a téglagyárat létesítő részvénytársaság érdekében nem jár elől jó példával, előmozdítandó a két iparvállalat létesítését, addig Törökszentmiklós községben egy részvénytársaság is épített léglagyárat, közkemencével, s most félmillió koronával maga a község létesít egy egyszerű téglagyárat. Ha Csongrád község az árvapénzeket nem mind egyeseknek adná kölcsön, hanem 40—50 darab részvényt vásárolna ezekből a papirokból, akkor több haszna lenne ebből a városnak, mint ma. Így talán lehetne nyélbe ütni a két vállalatot. Erdekese megemlítenie, hogy amíg Csongrádon egy évtized óta sürgették a lapok a borértékesítő részvénytársaság alakulását, addig Cegléden két hónap alatt létesült egy ilyen részvénytársaság. Vasárnap volt az alakuló közgyűlés, és már egy pár óra alatt 100 koronás részvényeket 120 koronáért vásárolták.

— **Szép kitüntetés.** Mint értesültünk. a hódmezővásárhelyi „Népbank“ Borbás

Sándor takarékpénztári főkönyveit a napokban vezérigazgatóvá választotta meg. Részünkről szívből örültünk a jól megérdemelt kitüntetésnek annál is inkább, mert a nevezett intézet választását teljesen szerencsésnek tartjuk. Borbás Sándor, még aránylag fiatal ember, tud is, akar is dolgozni s az intések ügyeit, melynek élére idegenek és nem csongrádiak bizalma állította, teljes lelkiismerettel fogja vezetni. Hogy a Csongrádi és Vidéki takarékpénztár ma ismét 150 ezer K, alap 160 ezer K. tartalék és mintegy Két millió hatszázezer korona kintlévőséggel bír, az bizonyára nem a nagyképszerűségnek hanem legtöbnyire Borbás Sándor érdeme. aki az intézetnek ügyeit megalakulása birta éber szemmel vezetni. Azonkívül a különböző bankokból átengedményezési ág bevonásával 250 ezer korona állandó jellegű lekötött tőkéhez jutatta az intézetet. Az Osztrák-Magyar Bank is látván a szakszerű végzetet, készséggel állított az intézettel kapcsolatban fiók-intézetet. A Csongrád és Vidéki Takarékpénztár mindenestre nem szívesen bocsátja el munkás könyvezetét, tehát régi elv, hogy egyedül munkából megélni sem lehet, ha nincs hozzá kellő, megérdemelt fizetés. Csongrádon pedig, nemcsak a nevezett takarékról van szó, mindent szeretnek, csak a szellemi munkát kellőképpen díjazni nem. Különösen ha az csongrádi fiú. Dolgoznia szabad, de kénytelen megelégedni a silány díjazással. Borbás Sándor példájából sok képzett, munkavezető végzett legyen okulhatna: hagyja itt a várost pátya kezdetén, most máshol haladhát! Itthon pedig lemarad egészen mivelhogy itka ember próféta a maga bajában.

— **Farsang.** Az idei farsang befejező mulatságai közül, minden esetre a legérdekesebbnek mutatkozik a helybeli Építőmunkások két mulatsága. Az egyik a f. hó 22-én este az „Erzsébet” szülő nagy dísztermében, a másik pedig, amely tombola estéivlyel lesz összekötésben a f. hó 28-án Kaszaniczky István vendéglőjében lesz megtartva. A f. hó 22-iki jelmez bál a következő „Müsor”-ral lesz összekötve. 1. Este 8 órakor kezdődik a konfentín és szerpeatin csata, továbbá a világposta képeslevelező-lapokkal. Ugyan akkor az állarcosok gyülekezése a táncsterembe. Azon hölgy, aki a legtöbb képes-levelező lapot kapja, egy szép tükrös szobrot kap ajándékba. 2. Azon hölgy, ki a legtöbb levelező-lapot, konfentint és szerpentint eladja, egy szép gyümölcs állványval lesz kitüntetve. 3. A hölgyek közül aki jelmezben vagy állarcban a legcsinosabban jelenik meg, egy diszes pálinkás szervizet kap a vigalmi bizottságtól emlékül. 4. A legcsinosabb férfi maszk egy szép dohányzó készlettel lesz kitüntetve. 5. A legrutább maszk, legyen az nő, vagy férfi, aki legjobban tudja a közönséget mulattatni, egy nagyszerű kézi gyertyatartót kap ajándékul. 6. 12 órakor a vigalmi bizottság a nyerepménytárgyakat osztja ki. A nyerepménytárgyak megtekinthetők Óser Lipót ur. üzletének kiskárában. — A f. hó 28-iki tombola-estély is a legérdekesebbnek ígérkezik, amennyiben Óser Lipót divatáru kereskedésében kiállított tombola tárgyak a lehető legdíszesebbek. Más különben meg maga az ifjuság is elég garanciát nyújt arra nézve, hogy mindkét mulatság a lehető legjobban fog sikerülni. Méltán merjük tehát ajánlani a csongrádi közönség szíves figyelmébe.

— **Kinevezés.** Avallás és közoktatásügyi miniszter Sövényházy Margit okleve-

les tanítónót a csongrád beltestületi áll. iskolához tanítónővé nevezte ki. A csongrád külterületi tanyai iskolához pedig Püspöki József lett kinevezve.

— **Behelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter ifj. Mészáros Imre külterületi tanítót belterületi iskolákhoz helyezte be. A miniszteri kegy, ezen behelyezéssel egy teljesen képzett szelid, előzékeny férfiut ért, aki 18 éves tanítói pályája alatt érdemessé is tette, magát a miniszteri jó indulatra.

— **Figyelmeztetés.** A gőzfürdőnapok ujabban tovább intézkedésig akként vannak beosztva, hogy szerdán egész nap a férfiaknak lehet gőzben fürödni, csütörtökön pedig egész nap a nőknek. Kád-fürdő szerdán, csütörtökön, pénteken. és szombaton egész nap. Pénteken olcsó zónafürdő, d. e. a férfiaknak és d. u. a nők részére.

— **A burgonya csirázása.** Ha nagyon korai friss, élvezhető burgonyát akarunk kapni, akkor a burgonyát meleg helyiségben elő kell csiráztatni. Míhelyt a hajtások két-három centiméter hosszúságot értek el, akkor a burgonyát meleg ágyba hozzuk, még pedig tizenöt-husz centiméter egymástól távolságban. A föld elég tápláló legyen, jó bele vér-vagy szarulisztet keverni. Amikor a növények tíz-tizenöt centiméter magasra nőttek, fel kell azokat hantolni. Az ehhez szükséges földet későbbben is hozhatjuk a helyszínre. Meglocsolni csak akkor szabad a burgonyát, ha a föld megszárad, de a jó időben való kiadó szellőzés igen előnyös.

— **Olcsóbb a pénz.** Ne tessék megijedni, nem Csongrádon lett olcsóbb a pénz, hanem Németországban. Ott ugyanis a kamatlábat leszállították 3 és fél százalékra. Általában minenütt olcsóbb a pénz, mint az Osztrák-Magyar Banknál. Jóllehet, hogy az üzleti évet a legszebben zárta, a kamatláb-leszállításáról mégis megfeledkezett. Valószínűleg innen van, hogy a csongrádi takarékok sehogysem tudnak megbarátkozni a 6°-os kamatlábal s folyton magasabb kamatot szednek az amugy is nagy anyagi bajjal küzdő felektől. Kérdjük: Nem lehetne már végtére a községi takarékot létrehozni, a hol a kamatokból nem a részvényeseknek, de magának a közönségnek lenne haszna.

— **Szövetkezeti közgyűlés.** A csongrádi fogyasztási és értékesítő szövetkezet ma d. u. 3 órakor tartja felszámoló közgyűlést az áll. polg. iskolában, melyre ezúton felhívjuk az érdekeltek figyelmébe.

— **A tavasz előfutárjai megjelennek:** a magkereskedők széjjel küldik árjegyzékeiket. Határoznunk kell, kitől vegyünk, hol kapunk jó árut? Bizalom kérdése ez mindenkéül föltt, mert a mag külsejéről minőséget megítélni nem lehet, már pedig ha ocsut vész, gazt aratsz, tartja a közmondás. A Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő cég, mely 35 éves eredménydus fennállása óta minden tekintetben megbízhatónak bizonyult, megadja a választ a fönti kérdésre; a cég áruja kitűnő, helyes művelés mellett biztos siker, mely mindenkinek örömet szerez. Árjegyzéke, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld, kézikönyve a gazdának, kertésznek és a természet minden barátjának.

— **Nyilvános köszönet.** A messinai és ajkai szerencsétlenek javára az „Erzsébet” szülő nagytermében a Cs. Ip. K. E. által február hó 14-én rendezett műkedvelői előadás alkalmával felülfizettek: id. Próbald Ferenc, 1 kor. 50 fill. Benke András 1 kor. Pataki Gyula 60 fill. Zsargó Pál Sándor 20 fill. A népszerű előadásokon

közművelődési célra adakoztak, Blázsik Mihály igazgató, 2 kor. Goldberger Ignác 1 kor. A nemesszívü adományokért őszinte köszönetet mond: a Cs. Ip. K. E.

Szinészet.

Dombay Mihály színész a napokban ismét körünkbe jött s néhány előadás után máris távozik.

Sajnálattal vesszük ezt tudomásul, mert személyzetének csekély száma dacára néhány kellemes estét rendeztek a csongrádi közönségnek, kifogástalan kedvez játékukkal.

Szombaton, e hó 13-án színre került „Falusiak” 3 felvonásos vígjáték. Elvezetettel néztük a szereplők tökéletes és kedves játékukat, különösen Révész Iluska „Irma” szerepében igen természetes és kedvesen játszott, méltó partnere volt Erőssy Gyula Halmai szerepében. Dombainé és Dombait valamint Földessyt Igazi színész minőségben élvezettel néztük.

Kedden e hó 13-án „Elkényeztetett férj” „Valami hibája van” és „Két év múltán” egy-egy felvonásos vígjátékkal tették élvezetessé az estét a csekély számban megjelent közönségnek.

Szurdán, e hó 17-én „Don Piétró Carusó” és „A modern ember” egy-egy felvonásos vígjátékkal tették kellemessé az estét.

Csütörtökön, e hó 18-án „A szikra” és „A nőgyűlölő” színű vígjátékkal mulattatták a közönséget. Ezen az estén bámultuk Révész Iluskát „Antónietta” szerepében, itt érvényűt kiváló szép, kedvess nagy reményekre jogosító tehetségét Dombayné a megtettesült kedvesség méltó partnere a nagy és igazi színész tehetségű férjének Dombay Mihálynak.

Pénteken, e hó 19-én a „Nők harca”-ban egy kis baleset leszámításával élvezettel hallgattuk az összes szereplők szép előadását.

Mi sajnáljuk legjobban, hogy a csongrádi közönség még mindig ugyszólván ellenségének tekinti a színészt és ezért nem pártolja méltóan igazi hazafias és nemes hivatásukat, melyre Dombay kisdéd lelkes, törekvő csapata néhány előadás után ítélve igazán méltó lelt volna.

Hirdetmény.

Értesitem az adófizető közönséget, hogy az állami adó, vármegyei utadó és községi pótdadó első negyed évi részlete a folyó hó 15-én esedékes volt. Felhívom ennél fogva mindazokat akik ezen első negyed évi részlet kifizetését elmulasztották, valamint azokat, akik az állami adó, vármegyei utadó és községi pótdadóban, hadmentességi díjban, ármentesítő társulati kölcsön törlesztésekben a múlt évi hátraláukukat ki nem fizették hogy ezen fizetési kötelezettségeiknek nyolcz nap alatt annál is inkább eleget tegyenek, mert ellenkező esetben ellenük a végrehajtási eljárás fog meginditadni.

Csongráb, 1909 február hó 20-án.

Kovács Elemér
jegyző.

A szegedi magy. kir. pénzügyigazgatóságtól.
5756.III.1909 szám.

Hirdetmény.

A hadmentességi díj alá tartozó egvények által teendő bejelentések tár-

Magyarország legjobb söre a

„Kőbányai Dreher-sör”

Binét Sámuelnél kapható. Viszont elárusítóknak árkedvezmény

naponta friss töltésű, legjobb minőségű Korona és márciusi sör üvegekben és hordókban

gyában.
 1909. évi márc. hóban tartatik az ki:
 1.) mint hadi szolgálata alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett;
 2.) mint fegyveres szolgálata alkalmatlan fegyverképtelenségét nyilváníttatott.
 3.) a katonai szolgálataból oly testi fogyatkozás miatt bocsájtott el mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye.
 4.) az 1868. XL. tc. alapján mint a családfenntartó felmentett és az 1888. évi VI. tc. életbelépte után is bármely okból fel nem avatottat.

5.) külföldre költözési engedélyt nyert, és hadmentességi díjfizetés kötelezettsége még tart, ama község előjárásánál „város adóhivatalánál” hol állandóan tartozkodik e célra szolgáló nyomtatványon.

a. polgári állását
 b. lakását,
 e. ama sorozójórás, illetőleg község nevét melyben a hadkötelezettség alól mentesítettetett.

d. azt az évet melytől fogva a felmentés számítható bejelenteni.

e. a reá esetleg ama családfőre kinek családjához tartozik, a megelőző 1908 évben állandó lakhelyén, esetleg más községben is kivezetett egyenes állandó adók összegét hitelesen kimutatni.

f. az a véd illetve díjköteles, kiknek hadmentességi díját a törvény 11.§-a értelmében a munkaadó fizeti a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. tc. 20. §-a értelmében a kirovandó hadmentességi díj három egész hatsoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munka személynében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja „az év október hó 1-je” között lefolyt változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883 évi IX. tc. 4 §-nak 3-ik pontja értelmében ott hol az első bejelentést tette szintén bejelenteni köteles.

Azon díjköteleseknek állandó lakhelyükön kívül másutt szóval megróva nincsenek megengedtetik, hogy a községi előjárás „városi adóhivatal előtt személyesen megjelenjenek vallomásukat ugyan ott tollban mondhasák. De ha tenni ezt elmulasztják a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Szeged, 1909 évi február hó 3-án.
Ternovszky Alajos,

Lapunk nyomdájába

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek.

Helyi képviselőt keres

elsőrendű régi gyermek és életbiztosító intézet Csokély fáradtsággal havonként 200-300 korona jövedelem érhető el. A biztosítási ténem jártasakat betanítjuk

Hölgyeknek is igen megfelelő foglalkozás

Levélbeli megkeresések az eddigi működés pontos megjelölésével „Képviselő 16” jelige alatt Bockner hirdető irodájába Budapest IV. Sütő u. 6. küldendők.

Köhögés!

Aki az egészségét szereti, az megóvja.
 5500 hiteles bizonylatok bizonyítják segélyt hozó eredményt.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA
 a három hársfáról.

Orvosiilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyájkéscsás, gőrcs és számarhurutos bántalmaknál.

Egy csomag 20 fill. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Löw Adolf, és Barna Henrik urak gyógyszerüzében.

AZ „ÜSTÖKÖS“

a legjobb magyar vicclap. Hetenként 20 oldal, színes képek.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az „Üstökös“-re ha csak 1/4 évig is legyen kapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamát, csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát. Kiváncra megküldjük az 1908. január 1-től megjelent számokat is 3 koronáért.

Előfizetési árak:

1/4 évre (okt. dec.)	3 kor.
1/2 "	6 "
1 "	12 "

Utalvány cím:

„Üstökös” kiadóhivatala
 Budapest.

Ház és szálló eladás

Szöke Ferencz Kossuth Ferencz utca 16-ik számú háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, ugyanakkor az ibolyás oldalon levő 4 hold szállóje szintén eladó.

A zsinór utcai sarok üzlethelyiség utánna 1 szálta, 1 szoba, 1 konyha, 1 speiz 1 pince és padlásból álló lakhelyiségek 1909 év március hó 1-től hasznosbrrbe kiadó.

Értekezhetni bármikor a tulajdonos lakásán.

Réthy-féle pametefű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 dohoz 60 fillér,
 Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Sirup pagliano a legjobb vértisztítószer. Fel-találója Giralamo Pagliano flórenoi tanár 1828 óta állítja elő. Sirup Giralamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendelethez minden jobb gyógyszerüzében kapható. Megszüntet a szákrekedést és annak következményét, mint vértörődést a fejbe, stb. elő-mozdítja az anyagcserét és vértisztítón hat bérki-ülések csusz, köszvényénél ötb. Megrendelések intézendők Giralamo Pagliano tanár, Flórenz, A 11 Via Pandolfini. Elismerő levelekkel és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség Dr F. Herzig Wien IX. Löblichgasse 4. Gyógyszer-tárak főlerakatként kedvező feltételek mellett ke-restetnek.

Alkalmi ajándék.

Diszkötésű könyvek a hazai jeles íróktól. Ifju-sági iratok, képeskönyvek mindenkeru gyer-mekek számára.

Emlékkönyvek, fénykép- és képeslevelezőlap albumok. Minden alkalomra érkeznek milyen leszállított árban a legújabb ké-peslevelező-lapok nagy választékban. Fényezett és helyi leve-lezőlapok olcsó bevásárlási forrása.

Nagy választék az 1909 évre szóló naptárakban

A t. közönség szives pártfogását kéri

Weisz Márk

könyvkereskedő.